

Folketingets Europaudvalg
Christiansborg

11. oktober 2019

Svar på Europaudvalgets spørgsmål nr. 1 af 29. august 2019 stillet efter ønske fra Ulla Tørnæs (V)

Spørgsmål

Ministeren bedes oversende et notat, der nærmere beskriver udviklingen i hovedposterne under budgetkategori 4 (Globale Europa) i EU-budgettet for 2020, og herunder særligt udviklingen i posten for humanitær hjælp og civil beskyttelse.

Svar

Budgetkategori 4 dækker over EU's eksterne politikker, herunder EU's udviklingspolitik. Kommissionens budgetforslag for budgetkategori 4 indebærer samlede forpligtelser for 10.308 mio. euro, svarende til et fald på 1.012 mio. euro og samlede betalinger for 8.986 mio. euro, svarende til et fald på 372 mio. euro ift. 2019, *jf. tabel 1.*

Tabel 1**Kommissionens forslag til 2020-budgettet for budgetkategori 4 – Globale Europa**

Mio. euro løbende priser	2019-budget		2020 budgetforslag		Forskel i mio. euro		Forskel i pct.	
	Forpligtigelser	Betalinger	Forpligtigelser	Betalinger	Forpligtigelser	Betalinger	Forpligtigelser	Betalinger
Før-tiltrædelsesstøtte	2.423	1.708	1.656	1.507	-767	-201	-31,7%	-11,8%
Naboskabsprogram	2.677	2.060	2.646	1.966	-32	-94	-1,2%	-4,6%
Udviklingssamarbejde	3.190	2.796	3.253	2.777	63	-20	2,0%	-0,7%
Partnerskabsinstrument	154	100	162	133	8	34	5,4%	33,8%
Demokrati og menneskerettigheder	197	159	201	180	5	20	2,3%	12,7%
Stabilitetsinstrument	377	321	394	350	17	28	4,5%	8,8%
Humanitær hjælp	1.652	1.603	1.102	1.207	-550	-396	-33,3%	-24,7%
Fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik	335	306	352	329	17	23	5,1%	7,6%
Nuklear sikkerhed	34	42	33	33	-1	-9	-2,2%	-21,2%
Makrofinansiel assistance	27	27	27	27			0,0%	0,0%
EU's lånegarantier	p.m.	p.m.	233	233	233	233	-	-
Civilbeskyttelse	24	21	19	16	-5	-5	-20,5%	-24,0%
Frivillig humanitær hjælp	20	16	21	19	1	3	5,5%	17,4%
Europæisk fond for bæredygtig udvikling	25	25	25	25			0,0%	0,0%
Andet	84	73	83	84	-1	11	-0,9%	15,1%
Særlige KOM projekter	76	74	81	78	5	5	7,0%	6,1%
Pilotprojekter	6	8	p.m.	2	-6	-6	-	-
Agenturer	21	21	21	21	0	0	2,2%	2,2%
I alt	11.319	9.358	10.308	8.986	-1.012	-372	-8,9%	-4,0%
<i>Heraf globale margin for forpligtelser</i>	1.051		0					
<i>Margin</i>	0		202					

Anm.: 2019-budget er inkl. forslag om ændringsbudget 1-3.

Kilde: Kommissionens forslag til 2020-budgettet.

De fire største udgiftsposter under budgetkategori 4 er udviklingssamarbejdet, naboskabsprogrammet, før-tiltrædelsesstøtten og humanitær bistand, som samlet set udgør 84 pct. af budgetkategorien.

Udgiftsposten for udviklingssamarbejde udgør med en foreslået bevilling på 3.253 mio. euro knap en tredjedel af budgetkategori 4. Hovedformålet med udgiftsposten er at reducere fattigdom, men midlerne anvendes også til at understøtte demokrati, menneskerettigheder og økonomisk, social og miljømæssig bæredygtig udvikling. Der skelnes mellem de geografiske programmer, der er målrettet udvalgte partnerlande og de tematiske programmer, hvor modtagerlandet kan være alle udviklingslande. Opjusteringen af forpligtelser på 63 mio. euro fra 2019 til 2020 kan henføres til en række modsatrettede tendenser: Kommissionen foreslår

bl.a. en opjustering af de geografiske programmer rettet mod Mellemøsten og Asien og en nedjustering af de tematiske programmer. Nedjusteringen af betalinger på 20 mio. euro dækker ligeledes over en række modsatrettede bevægelser: Kommissionen har bl.a. foreslået en nedjustering af betalinger til Afghanistan og Sydafrika og en opjustering af betalinger til de tematiske programmer.

Naboskabsprogrammet udgør med en foreslået bevilling på 2.646 mio. euro godt en fjerdedel af budgetkategorien. Formålet med naboskabsprogrammet er at støtte den demokratiske, økonomiske og sociale udvikling af EU's nabolande, herunder at imødegå grænseoverskridende problematikker såsom migration. Kommissionen angiver, at den foreslåede reduktion på 32 mio. euro i forpligtelser og 94 mio. euro i betalinger skyldes en række modsatrettede bevægelser. På forpligtelsessiden falder bidraget til middelhavslandene eksempelvis med 40 mio. euro, mens bidraget til de østlige partnerskabslande stiger med 11 mio. euro. På betalings siden kan faldet i væsentlig grad henføres til en reduktion på 163 mio. euro som følge af afslutning af projekter, der er igangsat før indeværende MFF-periode. Modsat stiger betalingerne eksempelvis til Palæstina med 74 mio. euro, svarende til en stigning på 33 pct. ift. 2019.

Før-tiltrædelsesstøtten er med den foreslåede bevilling på 1.656 mio. euro det tredjestørste program under budgetkategorien. Formålet med udgiftsposten er at understøtte den politiske, økonomiske og sociale udvikling i lande, der er kandidater til en evt. optagelse i EU. Hertil kommer, at programmet for før-tiltrædelsesstøtten (sammen med den humanitære bistand) budgetteknisk har været anvendt til implementeringen af EU's flygtningefacilitet i Tyrkiet. Kommissionen foreslår støtten nedjusteret med 767 mio. euro i forpligtelser og 201 mio. euro i betalinger. Kommissionen angiver som begrundelse for denne nedjustering, at anden tranche af EU's flygtningefacilitet i Tyrkiet udløber i 2019, hvilket medfører, at der ikke er planlagt nye forpligtelser hertil i 2020. Udløbet af Tyrkiet faciliteten medfører således isoleret set et fald i forpligtelser på 850 mio. euro og et fald i betalinger på 157 mio. euro. Såfremt der korrigeres for Tyrkiet faciliteten stiger forpligtelsesniveauet for før-tiltrædelsesstøtten med 83 mio. euro fra 2019 til 2020. Stigningen kan henføres til et højere forpligtelsesniveau til Vestbalkan. Såfremt der for betalingsniveauet tilsvarende korrigeres for Tyrkiet faciliteten falder betalingsniveauet med 44 mio. euro. Dette kan bl.a. kan henføres til, at Kommissionen har foretaget en reduktion i betalingsniveauet for den almindelige før-tiltrædelsesstøtte til Tyrkiet som følge af den negative politiske udvikling i landet.

Den humanitære hjælp udgør med en foreslået bevilling på 1.102 mio. euro det sidste af de fire store udgiftsprogrammer under budgetkategori 4. Formålet med programmet er at yde humanitær bistand i bred forstand. Hertil kommer, at udgiftsprogram i lighed med før-tiltrædelsesstøtten budgetteknisk har været anvendt til implementeringen af EU's flygtningefacilitet i Tyrkiet. Humanitær hjælp falder i Kommissionens forslag til EU's budget for 2020 med 550 mio. euro i forpligtelsesbevillinger, svarende til 33,3 pct. og i betalingerne med 396 mio. euro, svarende til 24,7 pct. Kommissionen henviser til, at faldet i forpligtelser alene kan henføres

til udløbet af anden tranche af EU's flygtningefacilitet. Større uforudsete humanitære kriser kan også dækkes af det særlige fleksibilitetsinstrument Nødhjælpsreserven, der er placeret uden for budgetkategori 4. Niveaue for denne er fastsat i den flerårige finansielle ramme for 2014-2020, og kan aktiveres for 359 mio. euro i både forpligtelser og betalinger i 2020. Nødhjælpsreserven har i 2016-2018 været aktiveret for mindre end 100 mio. euro årligt.

For så vidt angår opjusteringen af stabilitetsinstrumentet på 17 mio. euro i forpligtelser og 28 mio. euro i betalinger henfører Kommissionen til, at der afsættes flere midler til krisehåndtering og forebyggelse af konflikter. Baseret på erfaring fra tidligere år forventer Kommissionen, at der igangsættes 32 aktioner i 2020. Det forventes, at aktionerne vil finde sted i Mellemøsten, Ukraine, større konflikter i Afrika samt middelhavsregionen, herunder Syrien. Der er af den samlede bevilling øremærket 35 mio. euro til indsatser i Syrien som følge af Bruxelles III-konferencen den 12.-14. marts 2019, hvilket er en fortsættelse af niveaue fra 2019.

Ud over budgetudviklingen for de største udgiftsprogrammer under budgetkategorien er der for en række af de mindre programmer tale om procentuelt store udsving ift. 2019 i budgetforslaget for 2020.

Partnerskabsinstrumentet stiger fsva. betalinger med 34 mio. euro svarende til 33,3 pct. Partnerskabsinstrumentet har til formål at fremme EU's fælles interesser med lande såsom Brasilien, Kina og Indien. Midlerne kan anvendes til indsatser rettet mod fx klimaforandringer og energisikkerhed.

Kommissionen har foreslået en nedjusteringen af civilbeskyttelsesprogrammet på 5 mio. euro i både forpligtelser (20,5 pct.) og betalinger (24,0 pct.). Kommissionen henviser til, at budgetkategorien kan nedjusteres, idet det reale forbrug de sidste tre regnskabsår har været lavere end budgetteret: Det realiserede forpligtelsesniveau var 8 mio. euro i 2016, 11 mio. euro i 2017 og 6 mio. euro i 2018. Kommissionen foreslår, at der afsættes 19 mio. euro i forpligtelser og 16 mio. euro i betalinger i 2020. Der er således afsat en højere ramme i 2020 end det realiserede forbrug i 2016-2018.

Programmet frivillig humanitær hjælp er et mindre humanitært bistandsprogram, som i Kommissionens forslag er sat til at stige med 3 mio. euro (17,4 pct.) fra 2019 til 2020.

Kommissionen foreslår, at niveaue for betalinger til nuklear sikkerhed reduceres med 9 mio. euro svarende til 17,1 pct. Nuklear sikkerhed fremmer sikkerheden på atomkraftværker i tredje lande, herunder særligt EU's nabolande (balkanlandene, Ukraine, Jordan, Marokko mv.).

Kommissionen foreslår, at betalingsniveaue for en række mindre programmer under budgetlinjerne "andet" samlet set stiger med 11 mio. euro svarende til 15,1 pct.

Stigningen kan bl.a. tilskrives en stigning i betalingsniveauet til Grønlandsinstrumentet på 1,0 mio. euro (3,1 pct.) og en stigning i betalingsniveauet på 10 mio. euro til det tyrkiske samfund i Cypern.

Det bemærkes endelig, at Kommissionen foreslår at afsætte 233 mio. euro i både forpligtelser og betalinger i 2020 til EU's lånegarantier ("garantifonden"). Der er tale om en likviditetsstødpude for EU's budget mod tab i forbindelse med garantier udstedt via EIB og EU's makrofinansielle assistance. Der blev ikke på budgettet for 2019 afsat midler til garantifonden, idet det er blevet vurderet, at garantifondens behov for første gang i indeværende MFF-periode kan dækkes af eksterne formålsbestemte indtægter.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister